

Handläggare
Caroline Jevring
Telefon: 08-50820014**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2025-09-25

Remiss av motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/797

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har fått en motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor av Jan Jönsson (L) och Åsa Nilsson Söderström (L), på remiss av kommunstyrelsen. I motionen anges att hedersrelaterat förtryck är en allvarlig kränkning av barns rättigheter samt ges exempel på vad det kan innebära i förskolan. Motionärerna menar att det behövs ett faktaunderlag för att kunna sätta in rätt åtgärder och ger olika förslag.

Stadsdelsförvaltningen anser att kunskap om hedersrelaterat våld behövs i förskolan så att medarbetare kan upptäcka hedersrelaterat våld samt vet hur de ska agera. Stadsdelsförvaltningen ska inleda ett projekt med kunskapshöjande insatser under året. I uppföljningen av det kan frågan om en kartläggning av förekomst av hedersrelaterat våld ingå, för att se vilka ytterligare insatser som behövs för att identifiera och motverka hedersrelaterat våld.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Nämnden har fått en motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor av Jan Jönsson (L) och Åsa Nilsson Söderström (L), på remiss av kommunstyrelsen. Svar ska inlämnas senast den 7 oktober 2025. Övriga stadsdelsnämnder som har fått remissen är Bromma, Järva, Skarpnäck och Skärholmen. Remissen har även gått till stadsledningskontoret, förskolenämnden, socialnämnden samt Origo.

Ärendet

I motionen anges att hedersrelaterat förtryck är en allvarlig kränkning av barns rättigheter samt ges exempel på vad det kan innebära i förskolan. Vidare anges att alla former av hedersrelaterat våld och förtryck är oförenliga med den värdegrund som förskolan ska vila på. En kartläggning och tydliga riktlinjer skulle ge staden bättre verktyg för att säkerställa att alla barn i Stockholm får en trygg och jämställd start i livet. Motionärerna menar att det behövs ett faktaunderlag för att kunna sätta in rätt åtgärder och föreslår att staden:

1. Genomför en kartläggning av förekomsten av hedersförtryck i Stockholms förskolor.
2. Använder kartläggningens resultat för att identifiera och förstärka insatser för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck i förskolan.
3. Säkerställer att förskolepersonal får tillräcklig utbildning och stöd för att kunna upptäcka och motverka hedersförtryck.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen instämmer med motionärerna om att arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktigt och att förskolan är viktig för att upptäcka det i ett tidigt skede. Det behövs ökad kunskap om hedersrelaterat våld för att medarbetare ska kunna upptäcka hedersrelaterat våld och veta hur de ska agera. Stadsdelsförvaltningen har därför sökt och beviljats medel från Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) för att genomföra kunskapshöjande insatser och samverka kring hedersproblematik mot yngre barn. Det är ett projekt som leds av stadsdelsförvaltningens barnrättssamordnare med stöd av en arbetsgrupp. I arbetsgruppen ingår bland annat samordnaren för våldsprevention från utbildningsförvaltningen. Inom projektet har följande mål tagits fram:

- Höja kompetensen om hedersrelaterat våld och förtryck hos personal inom öppen förskola, förskola, skola och socialtjänst.
- Skapa ett gemensamt språk och rutiner mellan öppen förskola, förskola, skola och socialtjänst för att hantera hedersrelaterade frågor.

- Öka samarbetet mellan dessa verksamheter för att identifiera och hjälpa barn som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck.
- Förbättra samtalsmetoder för att hantera svåra samtal med vårdnadshavare.

I uppföljningen av utbildningen kan frågan om en kartläggning av förekomst av hedersrelaterat våld ingå för att se vilka ytterligare insatser som behövs för att identifiera och motverka hedersrelaterat våld.

Jämställdhetsanalys

Hedersrelaterat våld bygger på föreställningen att en familjs heder främst är beroende av hur flickor och kvinnor i familjen betar sig. Även pojkar och män kan skada hedern om de till exempel inte betar sig enligt strikt definierade könsroller¹. Arbetet mot hedersrelaterat våld är därför viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv.

Barnrättsperspektiv

Arbetet mot hedersrelaterat våld är viktigt ur ett barnrättsperspektiv. Det har relevans för barns rättigheter enligt barnkonventionen, särskilt artiklarna 2 (icke-diskriminering), 12 (rätt att uttrycka sina åsikter) och 19 (skydd mot våld och kränkningar). Arbetet mot hedersrelaterat våld är också i linje med stadens Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad som tar upp barns rätt till likabehandling och skydd mot diskriminering. Programmet anger även att barn ska vara trygga och skyddas mot fysiskt och psykiskt våld.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Karin Åberg
Karin Åberg
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms stads förskolor av Jan Jönsson (L) och Åsa Nilsson Söderström (L)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-09-09
Karin Åberg, Avdelningschef	2025-09-09